

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

„Szabadon eresztett tolvajok.”

Zombor, 1902. szept. 11.

A Szabadkán megjelenő „Bácskai Hirlap” az augusztus hó 27-én megjelent számában „Szabadon eresztett tolvajok” címen a vármegye reputációját mélyen sértő cikket ír.

Nem akarunk laptársunkkal polémiát kezdeni, nem akarunk vitába bocsájtkozni, de az igazságérzet kényszerítő hatása alatt és anyamegyénk reputációja érdekében kénytelenek vagyunk a cikkben foglalt igazságtalan kijelentéseket visszautasítani.

A cikk az árvatári ügyek rendezése ellen irányul. Latinovits Pál főispán tehát azért, mivel az évtizedes árvatári bajokat a legnagyobb erélyvel orvosolni igyekezik, támadást érdemel?

Erre a kérdésre a közvélemény megadta már eddig is a választ. Örömmel üdvözölte mindenki a főispánt, hogy hivatalba lépése után egyik legelső feladatának tűzte ki az árvatári ügyek rendezését. Minden tekintet felre téve, a legnagyobb szigorral látott hozzá az óriási munkához. Ennek köszönhető, hogy a kiküldött bizottságok nem is

egy év alatt immár befejezik az összes érdekelt községekkel a leszámolást. Hogy a főispán ezt megtette, hogy rendet akar teremteni, hogy a megye évtizedes árvatári mizériáira orvoslást hozott az ő munkakedvével, azért támadást érdemel? . . .

Azt mondja az illető cikk, hogy „Bács-Bodrogh vármegyében most erényszamba megy az, hogy szabadon eresztik a megye tolvajait, a kik évtizedeken keresztül meglopták a megyét.” Ezen állítás az árvatári ügyek rendezésére van alapítva. Azt mondja ugyanis a cikk, hogy Latinovits Pál főispán meg van elégedve, ha a községek a kár megtérítését magukra vállalják. A többivel aztán senki sem törődik, a tolvajok szabadon lesznek engedve.

Az árvatári ügyek rendezéséről és a rendezés mikéntjéről már annyit irtak ezen és más lapok is, oly tiszta képet alkotott már magának a közvélemény, hogy előlről kezdeni, újra elmondani mindent, teljesen fölösleges dolog volna.

Mindenki érti és tudja, hogy az árvatári ügyek rendezése miért történik? Mert már tarthatatlan volt a helyzet.

Tisztázni kellett végre. S erre vállalkozott Latinovits Pál az új főispán. A rendezés igenis úgy történik, hogy a községek a hiányok megtérítését magukra vállalják, fentartván az illetők ellen a visszkereseti jogot. Miért történik így? Érthető ez is. A községek első sorban felelősek, tehát ugyis a vállaikra nehezedne a fizetés kötelezettsége. Hogy tehát végre rend legyen, az árvatár tiszta lapokkal dolgozhassék, hogy hosszú perekkel meg ne kétszereződjék a hiány, a községek nagyobb megterhelés nélkül, 20—30 évi részletben megfizetik azt. A mit behajthatónak tartanak, az iránt megindítják a pert s így a községek csak azt veszítik, a mit amugy is nekik kellene megfizetni. A megye a községeknek teljes segédkezet nyújt, a kiküldött bizottságok megejtik a leszámolást s mindenre kellő utbaigazítást adnak. Nyíltan dolgoznak, mindenki szemeláttára s a képviselőtestületek előtt mindent feltárnak.

Szó sem lehet arról, hogy a tolvajokat szabadon eresztik. Ha voltak tolvajok és még élnek, azok bizonnyára elveszik a méltó büntetésüket.

A BÁCSKA tárcája.

Nem akarlak én vádolni . . .

Nem akarlak én vádolni,
Ugy sincs köztünk már egymáshoz,
Élj boldogul, isten áldjon,
— Az én ajkam meg nem átkoz.

Nem akarlak én vádolni . . .
Áldjon meg az isten téged,
Hanem . . . látod, a szívemet
Kegyretlenül összetépted! . . .

Herold Gyula Béla.

Utunk keletre.

Irta: Novákovits Izidor.

XII.

Kirándulás Montenegróba.

Cattaróban lenni és meg nem látogatni annyi, mint Rómában lenni és meg nem látogatni a pápát. De nemcsak e régi példaszó intelme, hanem a végtelen vágy: látni az aranyzabadság kisded, de örök fészket, birt

rá bennünket, hogy másnap hajnalhasadtakor folytassuk utunkat, megelégedvén Cattarónak, ennek a hamisítatlan olasz modorban épült városkának csak egy nagyjából való megtekintésével.

Kényelmes kocsikon elhelyezkedve nekiindultunk a fekete hegyek országának. Hosszas, meredek lejtőkön felkúszó utunkat roppant élvezetessé tette a páratlan kilátás, amely az egész Bocchét magába foglalva, messze vidékre nyílt. A végtelen kanyarulatok mindegyikénél új és új kép emelkedett a tengerből, illetve új és új oldalról láttuk a Bocchét és a végtelenség látszó Adriát. Vagy 2 $\frac{1}{2}$ óra hosszat, 1000 méter magasságig folyton hegynek felfelé kocsizva, már-már végtelenség látszott a különben pompás ut. Végre elértük a Krotasz-szorost, vagyis Montenegró határát. Valami különös érzés tölti el keblünket, ha e csodás kis állam küszöbét lépjük át. Az Adria képe hirtelen eltűnik s mi belejutunk ebbe a végtelen kötengerbe, ebbe a híres sasfészekbe. Majd a háttérben feltűnik a magas, égnék meredő Lovcsén, melynek tetején, a felhők és villámok honában aluszszva örök álmát Montenegró költőfejedelme II. Péter, a híres Hegyek koszu-rujának korán elhunyt halhatatlan szerzője. Ilyen csodás nyugvóhelyet csakis egy isten kegyelméből való, igazi poéta kívánhat magának.

Balról (éjszak felé) meg a bércecs Mra Janik zár el előttünk minden kilátást; majd néhány kisebb völgyet átszelve a Nyegusinak nevezett hosszú, vagy 50 négyzetkilométerre terjedő katlanba jutunk. Minő látványos kép ez is. A szirtes hegyoszlopok között egy szelid külsejű, bőven termő oázis is.

Itt pihentünk meg egy kissé, hogy megnézzük a mostani dinasztia származási helyét, hogy első alkalommal csodáljuk meg a híres bősök békés ivadékait. Nyegusiban vagy másfél-ezer lélek lakik, hosszú, tiszta kőből, csinosan és igen barátságos külsővel épült házakban, melyek szerényen húzódnak meg a fejedelem szülőháza és az azt övező diszes kert mellett.

Először is egy kisded vendéglőben gyűjtöttünk erőt, majd végiglovagoltunk a városkán, hogy szemtől-szembe lássuk annak lakóit. Tapasztalásunk szerint a montenegrói népet három tulajdonsága teszi felette érdekessé és rokonszenvenessé: 1. szálás, impozáns, nálunk nagyritkán látott testalkata; 2. rendkívüli elméssége és lelkének poétikus alapvonásai; 3. udvariassága, melyet különösen az idegennel szemben tanusít. Ezek mind oly tulajdonok, melyek bőven igazolják vitézségének, igazság- és önérdetének messze elterjedt híret. Nektünk is volt alkalmunk mindezekről meggyőződntünk, s mi e tekintetben legkellemesebb emlékekkel távoztunk e kietlen bércek honából.

De hát nem is úgy áll a dolog, hogy az árvatári hiányok tolvajlásból származnak. Legkevésbé sem. Fordult elő a régmúltban s igen ritkán a múltban hűtlen kezelési eset; fordult elő, fájdalom, máshol is és fájdalom, az erkölcsök ma sem olyan ideálisak, hogy az idegen jószág iránt érzett előszeretettel az emberből kihalt volna. Az árvatári hiányok tulnyomó nagy része nem hűtlen kezeléssel származik; kifejtettük ezt is már többször, tudja mindenki, maga a „Bácskai Hirlap“ is. Ennek dacára csak tolvajokról és lopásokról beszélni, megyénk reputációját ennyire sérteni, talán még sem igazságos dolog. Kötelességet teljesítünk, a midőn az ilyen támadást visszautasítjuk.

Említést tesz a cikk az ó-becsei esetről. Állítólag könyvek hiányzanak, tehát rendetlenség van. Hát hiszen azért történik az egész rendezés, hogy a multak ezen bajai valahogy orvosoltassanak. Ha bajok és rendetlenségek nem lettek volna, fölösleges lett volna az egész akció. A bajok és rendetlenségek közé tartozik az is, hogy egyik-másik helyen esetleg hiányzik egyik-másik régi főkönyv. Bár ne hiányoznék és bár rendben volna minden.

A rendezés végett kiküldött bizottságok nyílt és tiszta működéséből, a rendezésről irt számtalan közleményből, valamint jelen sorainkból világos, hogy sem a főispán, sem a vármegye nem szolgált rá a támadásra. Meg van erről győződve maga a „Bácskai Hirlap“ is.

E meggyőződése ellenére a „Bácskai Hirlap“ támadja a főispánt, támadja nemcsak az említett cikkben, hanem támadja minden alkalommal, támadja még azért is, mert pl. a csendőrök egy

gyereket vagy egy felnőtt embert megverték.

Nem kutatjuk az indokolatlan támadások indító okait, nem is célunk azokra kiterjeszkedni, mert Latinovits Pál egyénisége és működése fölötté áll a „Bácskai Hirlap“ támadásain. Csak konstatáljuk a tény s az ítéletet a nagy közönségre bizzuk, a mely feltétlenül elismeri Latinovits Pál főispánnak eddig oly sikerdús működését.

Erzsébet.

Méla búval telik meg a szív, mikor leírja ezt a szent nevet.

A legnagyobb magyar asszony, aki viselte már negyedik éve eszűndes halott. Irt, gyógyító balszámot kereső szive nem is némulhatott el önmagától, úgy némitotta el egy emberi formából kivetkőzött briganti erőszakkal. Meg kellett halnia a szelidség, a jószág nemtőjének csak azért, mert királyi korona fődte a fejét, bermelin vállát. Az emberiség söpredéke, az anarkista népség pedig kacagott, vigadott, mikor gyászba borult két ország és tengernyi köny hullt a poéták kedvelője után. A gyász megtörte minden igaz magyar szívet, együtt bántuk a jó öreg királyllyal, a kit sok más nagy csapáson kívül ezzel is meglátogattott a gondviselés. Tegnap, szeptember 10 én volt szomorú évfordulója annak a napnak, a mikor kilehelte nemes tiszta lelkét Erzsébet királyné, a mi legnagyobb, legszeretettebb Erzsébetünk. Zomborban is felvonták erre a napra a fekete lobogókat és az őszi szellő belekapott a gyászos posztóba és a harangok zugása mellett beszélt fájdalomról, keserűségről.

A fényesen kivilágított templomot nagy számú ajtatos közönség töltötte meg. Az ünnepélyes gyászmisén ott láttuk a vármegyei tisztikart Scultéy Ferenc árvaszéki elnök, a városi tisztikart Hauke Imre polgármester vezetése alatt. Ezenkívül a kir. törvényszék, járásbiróság, ügyészség, adóhivatal, államépítészeti hivatal, folyammérnöki hivatal, szóval

az összes helyben székelő állami hivatalok képviselve voltak.

A templom szentélyében lángoló nagy gyertyák fényétől övezve egy magas katedrális volt felállítva, melynek két oldalán a vármegyei és városi disztribúcióba öltözött huszarak állottak sorfalat.

Az ünnepélyes gyászmisét királyasszonyunkért Fejér Gyula apát-plébános apáti gyászornátusban celebrálta, Muzsik István, Pfaltz Jakab, Agatics Boldizsár, Littyay Péter káplánok segédlete mellett.

A gyászmisén a zombori kaszinói dalárda Engesser gyászmiséjét énekelte. — A dalárda gyönyörűen interpretálta az egyházi zenének ezen drága gyöngyét és a közönség mély áhitattal hallgatta a szívet-lelket fogó éneket.

Kittinő része volt az éneknek Schtaudacher József szólója, kinek igen szép hangja kiválóan érvényesült.

*

Boldogult Erzsébet királynőnkért a gör. kel. templomban is ünnepélyes gyászmisét tartottak. Itt is megjelent a városunkban székelő összes hivatalok küldöttségei és nagy számú közönség, mely a tágas templomot teljesen megtöltötte.

A gyászmisét Kupuszárevits Lyubomir esperes-plébános mutatta be díszes ornamentikájú miseruhában több lelkész segédlete mellett.

A kóruson a szerb tanítónőképző nő kara énekelt igen szép megható gyászos melódiájú dalokat jeles tanárunk Blazsek K. vezetésével.

A szentmise végén az egyházi szokás-hoz képest kenyeret és szőlőt osztottak ki a hívők között.

*

Az egyházakban így aldoztak Erzsébet királynőnk megdicsőült emlékének, de emellett minden igaz magyarnak szívében imává lett a reája való emlékezés: Áldás kísérje még nyugvó porában is.

Zombor Kossuth-ünnepe.

A városunkban folyó hó 19-ik napján megtartandó hazafias Kossuth-ünnepély már

Nyegusit elhagyva, utunk ismét magas hegyeken kapaszkodott fel. Az utazás ezen része elég farasztó, habár maga az út elég jó karban van. De a fáradságot bőven pótolják a minduntalan feltűnő új es ujj tájképek, amelyeknek bizonyos komor alapbanguulatot adnak a sötétszürke sziklák. Közöttük különös megemlékezést érdemel az, amely a Velki Vresenikről tűnik szemünkbe. Messze vidékek lesznek itt lathatova. Delről a Szkutari to és a „fehér“ Szkutari elmosódó körvonala, keletről meg a havasok egész rajvonala lép előtérbe. S mindeme mesebe való szépségek élvezete közben mennyire lehanggolja az utast annak a végtelen kőtengernek szemlélése. Mily megerőltetéssel szerzi meg itt a vitéz nép mindennapi sovány taplálékát s megis mily megható hűséggel ragaszkodik e kemény fészekhez.

Néhány magas szírtén át a Cetinyiszkopolyába jutottunk, ebbe az 5 km. hosszú és 1 1/2 km. széles völgykötletbe, melyet a természet „kemény falakkal“ övezett körül. Itt már lassanként eloszlott lelkünkben a komor bércék szemlélésétől eredt lehangoltság, mert hisz teljes erejében pompázó retek és mezők vonták magukra figyelmünket. Majd a völgy déli szélén feltűnt Cetinye, a kisdud főváros, melyet csakhamar elértünk.

A Katunszka utcán végig kocsizva, csakhamar eljutottunk a Grand Hotelbe, a

hol előre megrendelt ebéd várt reánk. A francia konyhának izletes készítményei és a pompás dalmát vörösbort felfrissítette faradt, törődött testünket s mi kis vártatva megindultunk a város megsejmelésére.

Ezelőtt vagy ötven évvel Cetinyének alig volt 50—60 háza. A városba vezető utak siralmas állapotban voltak. Az ország fővárosában egyetlenegy útlet sem volt. Ma azonban más a város kép. A csinos, többnyire emeletes hazáknak egész sorai keletkeztek azóta; új utcák nyíltak és a példás tisztaság es rendezettség költözött ide.

Montenegro egész története szoros összefüggésben van fővárosának multjával, melynek minden nevezetesebb épületéhez az emlékek sokasága fűződik. Lassuk már most ezeket.

Midőn a bős törökök elfoglalták a termékeny Zetát, Montenegro mai délkeleti részét, Crnojevits Iván, az akkori fejedelem székhelyét Cetinyébe tette át, amely akkoriban csupán egy ősrégi zárdából állott. Ezen a hegyoldalon fekvő zárdá lábánál kezdett megalakulni a mai főváros. Mi is először e többször felújított zárdát tekintettük meg. Ezen zárdá komor falai között intézték Montenegro sorsát a püspökökfejedelmek. Itt volt székhelyük, melynek többször mély áhitattal lépte át a felfegyverkezett vitéz. A zárdában azonban ottani tartózkodásunk idején, Mirkó

herceg közeledő esküvőjére való tekintettel éppen nagy tatarozások folytak s így csak annak kápolnáját tekinthettük meg, mely az uralkodóház sirboltjával szolgalt. Itt nyugosznak a hősök hősenek, Petrovics Mirkó hercegnek, a mai fejedelem atyjának porai, itt a Cattaróban 1860 ban egy nagy monarchia bérence által meggyilkolt II. Daniel fejedelem, itt a többi ős, kivéve a Lovcsén nyugvó II. Pétert és az Orlov Krsou eltemetett I. Danielt.

A zárdából a Bilyarda nevű régi fejedelmi palota elé vonultunk, ahol most néhány hivatalon kívül a gárdaezred kaszárnyája van. Ezzel szemben fekszik az új fejedelmi palota, egy magas, egyemeletes, barátságos külsejű ház, mely előtt bórihorgas, de jól kifejlődött gárdisták állanak őrt. A palota közvetlen szomszédságában találkoztunk az ifjú Péter, majd az egészségtől és tettvágytól duzzadó Mirkó herceggel, ki igen barátságosan fogadta köszöntésünket. Innen, a palotától megmasztuk a már említett Orlov Krs (sashegy) nevű csucst, melyről pompás kilátás nyílik egész Cetinyére. A hegyről lekerülve, sorra vettük a város nevezetességeit, így a Zetszki domnak nevezett kulturpalotát; a nagy kaszárnyát, mely előtt éppen defilrozásokat gyakoroltak a délceg, festői uniformisba bujtatott legények; Daniló trónörökös új, igen csinos palotáját; a városi, majd

közölt sorrendje egy igen örvendetes változást szenvedett.

A zombori főgymnasium és felső kereskedelmi iskola tanárikara és ifjúsága is hazafias lelkesedéssel vesz részt az ünnepélyben. Ugy a főgymnasium, mint a felső kereskedelmi iskola egy-egy derék tanulója alkalmi ódát fog szavalni.

E szerint a zombori Kossuth ünnepély végleges sorrendje a következő:

„Hymnus.“ Éneklék a zombori dalárdák és az egész ünneplő közönség.

Elnöki megnyitó. Mondja Vértesi Károly, a rendező bizottság elnöke.

„Tavaszi elmúlt. Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos.“ Éneklék a kaszinói dalárda

Oda. Latinovits Szaniszlótól. Szavalja Kiss Antal felső kereskedelmi iskolai tanuló.

„Fobász.“ Rákossy Viktortól. Szavalja Prokópy Imre.

„Kossuth Hymnus.“ Dr. Papp Zoltántól. Éneklék az iparos dalárda.

„Kossuth születése napján.“ Szavalja Pravgvik József főgymn. VIII. o. t.

Ünnepi beszéd. Mondja Trischler Károly.

A beszéd után a dalárdák és az ünneplő közönség a „Szózat“ ot éneklék, ennek hazafias dallamai alatt fehérhűs leánykák megkoszorúzzák Kossuth Lajos szobrát.

„Kossuth Lajos azt izente“ dalt éneklék a dalárdák és az ünneplő közönség és a menet a Szent-Háromság térről a parkba vonul, hol diszvacsores lesz.

*

A nemzet nagy ünnepére való készüldések egyre nagyobb mérvet öltenek. A fáradhatatlan buzgó rendezőség permanenciában van és mindent elkövet, hogy az ünnepély „Kossuth apánk“ hervadhatatlan nagy érdemeihez méltó és fényes lefolyású legyen.

Ma meg fog jelenni a rendező bizottság lelkes felhívása és a testületekhez és intézetekhez szóló külön meghívók is kibocsátatnak, a melyben a rendező bizottság felkéri, hogy az ünnepélyre testületileg zászló alatt vonuljanak fel.

Megvagyunk győződve, hogy városunk társadalmának minden rétege megmozdul, valamennyi egyesületünk, társulatunk és intézetünk imponansabbá teszik a szent nap megülését.

Schweidel József emléke.

A zombori Schweidel bizottság szombaton délután a Stebler-féle sörcsarnok külön helyiségében értekezletet tartott, melyen a következő bizottsági tagok vettek részt: Vértesi Károly elnök, Zsulyevits Ernő, Pataj Sándor dr., Heinecz Kálmán, Lévy Nándor, Tantner Ottó, Prokópy Imre, Krump Vilmos, Gruda Pál, Szobotka Rezső, Buday Gergely, Steiner Lajos, Lukácsévits Sándor, Trischler Károly.

Vértesi Károly elnök szívélyes szavakkal üdvözli a megjelent bizottsági tagokat és előadja, hogy a városunkban tervezett Kossuth szobor, a szabadságharcban elesettek emlékére gyűjtött összegeket sikortult neki az illető tényezők hozzájárulásával a Schweidel szobor alap javára megszerezni. Az összeg a folyó kamatokkal együtt 1127 korona 37 fillért tesz ki, a melyet „Schweidel szobor alap“ c. a zombori takarékpénztárban elhelyezett.

Az értekezlet köszönettel vette tudomásul az elnök ezen kijelentését.

Erre tárgyalás alá került a Schweidel József aradi vértanu zombori szülőházára elhelyezendő emléktábla kérdése.

Trischler Károly bejelenti az értekezletnek, hogy minden kétséget kizárólag sikerült neki özv. Thurszkyné Ballun Paulina uraszonny és Széchényi József ny. kir. törvényszéki elnök irtól vett értesítésekből megállapítani, hogy Schweidel család háza a sztapári uton levő Széchényi József (azelőtt Ballun-féle) ház. — Az értekezlet ezen bejelentést tudomásul vette és egyttal elhatározta, hogy Schweidel szülőházát emléktáblával jelöli meg és október hó 6 án ünnepélyesen leleplezi.

Megállapította az értekezlet a leleplezési ünnepély sorrendjét is, mely a következő:

1902. évi október 6-án, az aradi gyásznapon, reggel fél 9 órakor ünnepi gyászmise lesz a plébánia templomban. Utána az ünneplők a ház elé vonulnak, itt az iparos dalárda élneklék a Hymnuszt, utána Buday Gergely mond ünnepi beszédet, Trencsény Károly alkalmi ünnepi ódát szaval. Vértesi Károly, a szobor-bizottság elnöke, átadja az emléktáblát a városnak, Hauke Imre polgármester a város közönsége nevében átveszi és a kaszinói dalárda a Szózatot éneklék.

az udvari parkot, melyben több előkelőség társaságában éppen javában lawntenniszezett a szépséges Xenia hercegnő és a Meklenburg-Strelitzből ideszakadt Milica trónörökös; stb.

Mar-már beesteledett, mire e programot kinézhetünk. Az elfogyasztott estebéd után hamarosan nyugalomra térünk, s mondhatom jól esett fáradt tagjainknak az alvás a híres sasoknak kemény fészékében.

Mánap kora reggel visszafelé vettük utunkat. Még egyszer megcsodáltuk a fekete hegyeket és azoknak oly rokonszenves lakóit; majd bucsut mondvá ezeknek, lejutottunk a végtelen serpentinekre, hogy lelktük még jobban beteljek a Bocche di Cattaronak a Vierwaldstätti tóval erősen versenyző szépségeivel. Ugyancsak kellett sietnünk, hogy idején kerüljünk a hazafelé vivő gőzörsre.

Hazafelé.

Junius 28-án a kora délutáni órákban a „Gödöllő“ felszedte horgonyát s baza, Fiume felé, igyekezett velünk, fáradt utasokkal.

Még egyszer végig élvezhetjük tehát a Bocche változatos, páratlanul szép tájrészeit, valamint Raguzáig a dalmát tengerpart szirtes, festői vidéket. Este 7 kor Gravozába érkezünk. Itt az egy órai várakozást arra használtuk fel, hogy újból benézzünk a „Petka“-ba, a hol utolsó vacsoránkat fogyasztottuk el Dalmáciában.

Már sötétedni kezdett, mire kikerültünk a gravozai kikötőből. Az elszórt dalmát szigeteket csak világítótoronyokról ismerhettük fel. Majd álomra bajtottuk fejünket, hogy másnap reggel, úgy ahogy, nagyjából Spalatót és Zarat is megszemlélhessük...

Huszonhatórai felette kellemes utazás után elértük Fiumét. Itt két napig időztünk, mely alatt megértük a városnak és környékének nevezetességeit. Abbáziába is kirándultunk, ahol még egyszer élveztük a tengeri fűrdés gyönyörűségeit.

Julius 1-én délelőtt vonatra szállottunk. Utközben, három órai időnk lévén, megtekintettük Zágrábot, amely szépségével mindenestre tetszhetik az idegennek.

Hajnalhasadtakor már a szlávón sikáson száguldozott gyorsvonatunk; 8 óra tájt meg már övéink között voltunk, kiknek eloszlott miattunk viselt gondjuk, mert hisz ép egészségen és jókedvben tértünk haza valamennyien.

Igy hát felső kereskedelmi iskolánk ezen ötödik nagyobb tanulmányutja is minden ízében sikerült s már most nem kis várakozással tekintünk a következő elé, mely majdan 2—3 év múlva Konstantinápolyba vezet el bennünket.

Az értekezlet Vértesi Károly elnököt, Szobotka Rezső és Trischler Károly bizottsági tagokat megbizta, hogy az emléktábla elhelyezésének megengedése és a vonatkozó városi szolgalmi jog adományozása iránt Széchényi József háztulajdonost kérjék fel. — Széchényi József a megbízatásban eljárt bizottsági tagoknak hazafias örömmel és készséggel adta meg az engedélyt és igen sok érdekes reminiscenciákat elevenített fel a nagy időkből.

Az értekezlet egy régiebb határozatából kifolyólag megindítja Schweidel Józsefnek városunkban föllállítandó szobra javára a gyűjtést és ezt kiterjeszti az egész vármegyére. A gyűjtési felhívás a napokban meg fog jelenni.

Beválasztotta továbbá még az értekezlet a szoborbizottságba Czedler Jánost, Husvéth Károlyt tagoknak és Csávosi Lajost ellenőrnek.

Ezzel az értekezlet Vértesi Károly elnök életével véget ért.

Zombori kereskedők szervezkedése.

Az az általános mozgalom, amely közgazdasági életünkben országszerte megnyilvánult és amely a termelő, iparos és kereskedői osztály szervezkedését célozta, városunkban is visszhangra talált.

Örömmel vesszük e hírt, mert hiszen ha kereskedőink társadalmilag szervezkednek, ha erkölcsi és anyagi érdekeik előmozdítására tömörülnek, városunknak már-már pangásnak indult kereskedelme is szebb jövőnek nézhet elébe.

Szívesen adjuk közre az alábbi felhívást és teljes sikert kívánunk derék polgártársainknak, akik bizonyára a közjó érdekében egy fontos közgazdasági tényezővel fogják gyarapítani városunkat.

Felhívás Zombor sz. kir. város kereskedőihez.

Tisztelt kartársak!

Országszerte indult meg a mozgalom, hogy a kereskedőosztálynak, mint egyik legfontosabb közgazdasági tényezőnek bajain első sorban az erkölcsi erők egyesítése által kell segíteni. Majd minden nevezetesebb városban a kereskedőosztály tömörülni törekszik, vagyis erkölcsi testületeket alakít, melyeknek útján eleinte a maga körében a saját, majd a tartani szokott országos kongresszusokon az egész kereskedői osztály érdekeit előmozdítani igyekszik.

Mi, Zombor sz. kir. város kereskedői, nem kell, nem szabad hogy elmaradjunk bölcsen cselekvő kartársaink mögött, hiszen annyi a teendőnk, hogy nehéz helyzetünkön némileg is segítsünk! És e tekintetben első sorban magunkra vagyunk utalva.

Tömörülnünk, egyesülnünk kell, hogy komolyan láthassunk hozzá anyagi, erkölcsi, művelődési és társadalmi érdekeink előmozdításához.

Alulírottak, kik e tekintetben a kezdeményezés nehéz szerepét eivállaltuk, felhívjuk kartársainkat, hogy a netán megalakítandó kereskedelmi testület érdekében f. hó 14-én, vasárnap d. u. 1/2 órakor a városbába nagytermében tartandó értekezletre eljönni szíveskedjenek.

Zombor, 1902. szeptember hó 9-én.

Falcione Gusztáv s. k. Schlieszer Testvérek s. k. Heindlhofer Róbert s. k. Weidinger S. és Zs. s. k. Karakásevits Milivoj s. k. Roheim Zsiga s. k. Sztrilich Zsigmond s. k. Mayer István s. k. Spitzer Sándor s. k. Bikár P. Milutin s. k.

H i r e k.

Személyi hír. Kossuth Ferenc gróf Benyovszky Sándor országgyűlési képviselő és neje kíséretében kedden este városunkba érkezett és rokona: Ambrozovits Béla miniszteri tanácsos vendége.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Popovits Zsárkó, a zombori gör. kel. Szent-Iván kistemplomi plébánost a zombori állami főgymnasiumhoz a gör. kel. vallás hitoktatójává nevezte ki.

Kinevezések. A vallás és közoktatásügyi miniszter dr. Révay Károly zentai főgymnasiumi tanárt a pécsi áll. főreáliskolához nevezte ki rendes tanárrá. — Az igazságügy-miniszter dr. Vermes Jenő palánkai ügyvédet a palánkai kir. járásbíróvához ügyészi megbízott állandó helyetteséül nevezte ki.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Konez Károly újvidéki vámgyakorukot a budapesti fővámhivatalhoz végleges minőségű vámsegéd-tisztte nevezte ki.

Kitüntetett tűzoltó parancsnok. Karácson Gyula kir. tanácsos, vmegyei alispán elismerést és köszönetet mondott Osztragonác Ferenc ó-becsei önkéntes tűzoltó egyleti parancsnoknak azon önfeláldozó tevékenységéért, melyet a Csurogon dűhögött tűzvész alkalmával tanúsított.

Maria oltar. Boldogságos szűzanyánk, országunk patronája tiszteletére a zombori vallásos hívek, földművesek, egy nagyon díszes Mária oltárt fognak az új templomban felállítani. A gyűjtés 3332 koronát eredményezett, ebből 3000 koronáért megrendelik a díszes oltárt és a többi a szükséges felszerelésekre jut. Az építőbizottság ezen oltár terveinek beküldésére Nagy Nep. János temesvári, Retai és Benedek budapesti és Holcze bártsai oltarépítőket hívta tel.

Tanévnyitás. A zombori állami főgymnasiumban és felső kereskedelmi iskolában f. hó 5 én nyílt meg hivatalosan az új tanév. Mindkét intézetben az igazgatók hazafias szellemben tartott beszéd kíséretében nyitottak meg az új tanévet. Az osztályfőnökök pedig felolvasták és megmagyarázták az iskolai törvényeket és fegyelmi szabályokat, kibírdették az órarendet és ellátták a tanulókat az iskolai életben szükséges egyéb utasításokkal. A rendes előadások mind a két intézetben 9-én kezdődtek meg. Beiratkoztak a főgymnasiumba 360, a felső kereskedelmi iskolába 120.

Városi virilisták. Zombor város tanácsa hirdetmény útján tudatja, hogy az 1886. évi XXI. t. c. 25. §-ának rendelkezéséhez képest a legtöbb adót fizető városi bizottsági tagok névjegyzéke a kiadóhivatal kimutatása alapján minden évben a városi igazoló választmány által összeállítandó illetve kiigazítandó. Ehhez képest a folyó évről elkészített adókimutatás az igazoló választmány összehívása előtt és pedig szeptember hó 6-ától 14-ig Gyurisits György v. főjegyző hivatalos helyiségeben betekinthező. Esetleges felszólamlások ugyanezen határidő alatt H a u k e Imre polgármesternél benyújthatók.

Új vasút. Ó Morovicza és Pacsér községek a járás székhelyére B. Topolyára vasúti összeköttetést óhajtanak letesíteni. Ezen ügyben a napokban értekezletet tartottak az ó-moroviczai községházán. A költségeket úgy velük fedezhetni, hogy a vármegye bocsássa rendelkezéstkre a pacsér-bács-topolyai törvényhatósági ut kikövezésére szánt összeget. Ezen célból egy nagy deputáció jön a vármegye székhelyére.

Baja-bataszéki hid. A baja-bataszéki hid létesítése érdekében Baján is újabb mozgalom indult meg. A mozgalom élén id. Perczel Miklós, dr. Lemberger Armin és dr. Klenáncz György állanak, kik kimutatni törekednek, hogy a hid építése nem helyi hanem országos érdek. Ezt kimutandó, országos értekezletet hívnak egybe, mely aztán a törvényhozást rábírná a hidnak országos költségen történendő felépítésének az elrendelésére.

Tanítónő választás. Csongor Aranka okleveles zombori óvónőt Sári pusztára tanítónőnek megválasztották.

Érettségi vizsgálat. A zombori felső kereskedelmi iskolában folyó hó 24. napján tartatnak ismét érettségi vizsgálatokat. Ezeket a kultuszminiszter Kirchner Béla főigazgató, a kereskedelemügyi minisztert Kulinyi Zsigmond kamarai titkár fogja képviselni.

A Kossuth-ünnep Budapesten. Zombor város törvényhatósági bizottsága e hó 9 én közgyűlést tartott, melyen megfelelő Budapest székesfőváros meghívásának. Megválasztotta azon küldöttséget, mely városunkat a Kossuth-mauzóleum alapkövetésénél képviselni fogja. A küldöttséget vezeti dr. Drakulits Pál országgyűlési képviselő. Tagjai: dr. Baloghy Ernő, Latinovits Szaniszló, dr. Markovity Lajos.

Az új templom órái. Az építőbizottság az új templom óráinak szállításával Bodics bajai órászt bízta meg, ki arról értesítette a bizottságot, hogy az órákat 8 napon belül megküldi. Késedelmének oka az, hogy az óraszámlapokat, melyek felérré vannak emailrozva, a losonci gyár nem készíthette el a kívánt minőségben és így kénytelen volt azt Cylliben megrendelni. Az óraszerkezet még e hóban elkészül és el lesz helyezve a toronyokon.

Műemlékek Apatinban. Nemes és követésre méltó példát tár elénk a minden szépért és nemesért rajongó Apatin újabbán a magyar művészet parolálásával. Évek során át hangyaszorgalommal gyűjtöttek össze a község derék polgárai egy hatalmas tőkét azon célból, hogy azzal a művészet oltárán áldozhassanak. Midőn a szükséges tőke együtt volt, elhatározták, hogy magyar szobrászt bíznak meg a vallásos tárgy emlékmű elkészítésével. A jury egyhangulag Kiss Györgynek a Münchenből hazatért mesternek ítélte oda a pálmát. Kiss György, aki fényes nevet vívott ki — Irgalmas samaritánusával — Imbrisimovits Lukácsnak a bős dalmát szerzetesnek szobrával, a — Gyilkos — pompásan megoldott anatómiai problémájával, az apatini emlékművel fényes tanujelét adta ismét hatalmas tehetségének. A monumentális mű Krisztus Urunknak utolsó perceit örökíti meg. Az ember haláltusája a legnagyobbravurral olvad egybe az isteni megváltás hatalmas pillanataival. Önkéntelen megállunk és kalapunkat emeljük a fenséges alak láttára, míg kezünk imára kulcsolódik. És midőn elmélyedve tekintünk a Megváltó kiszemelt alakjára, meg száll az ihlet és szomorúan megbéjtük — befejeztetett! A kereszt lábainál ül a fájdalmas szent anya, oly hatalmasan alkotva, hogy bátran állíthatjuk, hogy egyike legkitűnőbb Madonnáknak, az ő isteni nagy fájdalmában! A kereszt fekete fája élénken ül el az alakok sárgás sztrike színétől, a kompozitio nagy előnyére. Egyedüli hátrány a mű hatásának rovására, a hely, mely nyomott háttérrel nem emelheti ki a csoportot arányait, továbbá a kereszt melletti lámpák sincsenek stíluszerűen megválasztva. Mindezek azonban oly csekélységek, amelyekkel idővel javítani lehet — sőt kell is, hogy az emlékmű egész nagyszerűségében álljon előttnk. Méltó párja a műnek a nehaj Wényi Mártonné által emelt Szentbárómság szobor. Mindkét munkának bővebb méltatására még visszatérünk, most csak felhívjuk a műbarátok figyelmét Apatin községének nemes és hazafias cselekedetére ama óhajással, hogy minél számosabb követője legyen e szép példának megénkben!

Ellenőrzési szemlék Zomborban. Városunkban a cs. és kir. 23. gyalogezredbe besorozott egyénekre nézve az ellenőrzési szemle a zombori cs. és kir. hadkiegészítő parancsnokságánál a Ferenc József laktanyában f. évi október hó 21., 22. és 23-án mindenkor reggeli 8 órakor. — A m. kir. honvédséghez besorozott egyénekre nézve pedig október hó 8., 9., 10. napjain mindenkor reggeli 8 órakor a Szemes József-féle a „Két fekete ló“-hoz címzett vendéglőben fog megtartatni.

Elhalasztott kiállítás. A vármegyei gazdasági egyesület a folyó hó 21-ére hirdetett szarvasmarha kiállítást az Ada környékén fellépett marhavész miatt nem tartja meg.

Dr. Platz Bonifác rendeleto.

Dr. Platz Bonifác kir. főigazgató Kossuth Lajos születésének századik évfordulója megünneplése tárgyában a következő lelkes rendeletet adta ki a hatáskörébe tartozó középiskolák igazgatóságaihoz:

Folyó évi szeptember hó 19-ik napján ünneplik országszerte a magyar történelem egyik legnagyobb férfija: Kossuth Lajos születésének százados évfordulóját.

A mennyiben helyi tünnepségen kínálkozik kellő alkalom arra, hogy az ifjuság benne részt vehessen, ezt mindenesetre meg kell tenni. A hol helyi tünnepe nem lesz vagy az tünnepe keretébe az ifjuság meg nem jelenése nem illeszthető be: az igazgatóság találjon módot arra, hogy — bár szerény iskolai körben — az ifjuság áldozék hazánk nagy fia emlékének. Az intézeti épületre a nemzeti színi zászlót ki kell tűzni. Nevezett napra szünetet engedélyeznek.

A rendeletet főgymnasiumunk tanári kara tanári értekezletén tárgyalás alá vevén, egyhangulag elhatározta, hogy a tanuló ifjusággal testületileg részt vesz a zombori polgárság által rendezendő Kossuth-ünnepen és a rendező bizottság az tünnepegy sorrendjének egy pontját a legnagyobb örömmel és készséggel engedte át.

A hazafias szellemű rendelet nemcsak a tanári és ifjusági körökben, hanem egész társadalmunkban lelkes örömet keltett.

Az ó-becsei árvatár. Az ó-becsei régi árvatári tartozások rendezésére az árvaszék részéről kiküldött bizottság dr. Frank Mihály árvaszéki elnökhelyettes és Késmárky Endre tb. főszámvevő visszatértek O Becséről anélkül, hogy a rendezés munkáját befejezhetnék volna. A csütörtöki közgyűlés nagyon zajosan folyt le és határozat hozatal nélkül oszlott szét.

Dr. Tripolszky a gyűlés megnyitása után élesen támadta meg az előjáróságot s azzal vádolta, hogy törvénytelen ez a gyűlés, mert nem a kellő módon hívták össze. Ily fontos tárgyalásra napokkal előbb kell a meghívott kibocsátani. Hiába védekezett a jegyző, hogy ez folytatálagos közgyűlés, ezt nem ismerte el s kijelentette, hogy pártjával elhagyja a közgyűlési termet, ha tovább tanácskoznak. Szerinte a bírónak kötelessége volna beismerni, hogy ez nem törvényes gyűlés. Ugyanily irányban szólaltak fel: Galambos Sandor, dr. Weinberger és Várkonyi; míg a gyűlés helyességét elismerték és a tárgyalás megkezdését sürgették: dr. Milkó Ignác, dr. Vojnovits Vladan, dr. Grünbaum Pál stb.

A meddő vitának a vége az lett, hogy kimondotta szótöbbséggel a közgyűlés, hogy nem hallgatja meg a kiküldött árvatárt rendező bizottság jelentését, e tárgyban most nem határoz, hanem a főispán küldje ki a bizottságot későbbre, amikor napokkal előbb hivandó össze a közgyűlés.

Igy tehát megakadt az ó-becsei árvatár rendezése, holott már az októberi vármegyei gyűlésen az egész megye árvatünye rendezés, illetve véglegzés elé jön. A halogatás könnyen kárára lehet pedig O Becsének, mert ha ez évben nem véglegzetik ez ügy, úgy elveszti a hiányokra fordítható tartalék-alapot, ami közel 15 ezer korona.

Ügyvédi kamarai hír. A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Kossits Elemér ügyvédet O Kanizsa székhelyre az ügyvédek lajstromába iktatta; közli továbbá, hogy dr. Petrovi's Dusan szabadkai ügyvédet a szegedi ügyvédi kamara területére való költözése, Scultéy Ede bódásági ügyvédet pedig elhalálozása következtében az ügyvédek lajstromából törölte. Az utóbb nevezett ügyvéd irodája részére gondnok kirendelésnek szüksége fenn nem forog.

Szegények ügyvédei. A zombori ügyvédegylet közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbírószék területén lakó, szegénységet igazoló ügyfeleket úgy a peres- és perenkívüli, valamint fenyítő ügyekben díjtalanul képviselik 1902. szeptember hóban: Falcione Nándor dr., Fleckenstein Ferenc dr., Fratri- csevits Aszt Vince dr., Gaál István dr.

rendelete.
Kossuth fordulója megvetkező lelkes örebe tartozó

19-ik napján var történelem var Lajos szül.

épségen kínál- gy az ifjuság denesetre meg nem lesz vagy meg nem jelez- az igazgatóság — bár szerény dozzék hazánk zeti építletre a tüzni. Nevezett

umunk tanári alás alá vevén, a tanuló ifju- sz a zombori uth-ünnepen és ly sorrendjének el és készséggel

delet nemcsak haem egész t kellett.

r. Az ó-becsei zésére az árva- tság dr. Frank es és Késmárky rtek O Becséről kálátát befejez- zgyűlés nagyon hozatal nélkül

és megnyitása az előjáróságot énytelen ez a módon hívták napokkal előbb ába védekezett gos közgyűlés, itte, hogy párt- met, ha tovább ak kötelessége nem törvényes szóltak fel: yer és Várkonyi; ismerték és a kék: dr. Milkó dr. Grünbaum

vége az lett, gel a közgyű- eg a kiktildött entését, e tárgy- nem a főispán öbbre, amikor ze a közgyűlés. ó-becsei árvatár béri vármegyei ügye rendezés, A halogatás g O Becsének, ezetik ez ügy, ltható tartalék- ona.

hir. A szabad- teszi, hogy dr. nizza székhely- iktatta; közli usán szabadkai amara területére hódásghí ügy- vetkeztében az . Az utóbb ne- gondnok kiren- forog.

ei. A zombori gy a zombori ó, szegénységét res- és peren- kben díjtalanul óban: Falcione enc dr., Fratri- stván dr.

Adomány az új templomra.
Özv. Pribil Zsófia urasszony az új templom- nak egy finom igen szép ezüst örökégő lámpát adományozott.

Házasság. Kaufmann Hermann, Kaufmann S. utóda szőrmeáru nagykereskedő cég budapesti főnöke f. évi szeptember hó 14-én d. u. 4 órakor vezeti oltárhoz Heuduska Erzsike kisasszonyt B. Topolyán.

Vivómester Apatinban. Hipp Rezső, a vidék egyik leghírnevesebb olasz kard- és vitór vivómestere mult hét óta rendkívüli ügyességével és kitűnő, könnyen érthető magyarázatával tanítja Apatin férfi intelligenciájának nagy részét az olasz kard- vivásra. A kurzus két hónapig tart.

A hódásghí tisztviselő otthon
a sport több nemes ágának művelése közé a lawn tennis testedző játékot is felvette Szemző Károly kezdeményezésére és olyan szilárd és pompás alappal megfektetett tennis- grand-ot teremtett rövid idő alatt, hogy — hozzáértők kijelentése szerint is — messze földön ritkítja párját. A tennis grand a város szélén a kálvária mögötti árnyas sétateren nyújtózik a pormentes kavicsos ut mentén s vasárnap délután már élénk feltűnést kel- tettek kezükben raketteekkel a sportbölgyek és urak. Jövő vasárnap, kedvező idő esetén a tennis grand-n ünnepélyes megnyitás lesz s azzal az „otthon” ismét tovább halad egy lépéssel a kultúra terén.

Az új országház. Parlamentünk új palotájának a belsejét már teljesen beren- dezték, még pedig a legnagyobb fényvel és kényelemmel. A régi képviselőházban még utoljára szept. 19-én gyűlnek össze azok az országgyűlési képviselők, a kik részt vesznek a Kossuth ünnepen. Ezután nem lesz több hivatalos aktus a régi képviselőházban, mert 20-án és a következő napokon az elnökség, a háznagy és valamennyi más tisztviselő, még a szolgaszemélyzet is átmege az új par- lamentbe. A ház kapui pedig bezárulnak és ismét csöndes lesz a Sándor-utca környéke.

Vármegyénk és Szabadka vá- ros pere. Ismeretes olvasóink előtt azon 100,000 koronás per, mely Bács-Bodrog vármegye és Szabadka város között folyik régi katonai elszállásolási költségekből ki- folyólag, amelyben a zombori kir. törvény- szék és a szegedi kir. ítélőtábla már ítéletet hozott. Az ügy jelenleg a vármegye felebbe- zése folytán a m. kir. kuriánál van. Pribil Ernő vármegyei főügyész terjedelmes „infor- mációt” dolgozott ki ezen ügyben a legfel- söbb bíróság tagjai és az érdeklődők részére. Szabatosan fejt ki ebben a tényállást és kiváló jogászai tudással védi a vármegye ál- lásponjtját. A terjedelmes „információ” rész- letes ismertetésére legközelebb visszatérünk.

Ellenőrzési szemlék
Az újvidéki cs. és kir. 6. sz kiegészítő parancsnokság közli velünk, hogy az ideai őszi ellenőrzési szemlék a következő helyeken és időben fognak megtartatni: Hódásghon október hó 6., 7., 8., 9., 10., 11-én. Gajdóbrán október hó 13., 14-én. Palánkán október hó 16., 17., 18. és 20-án. Bács Kulán október hó 22., 23., 24., 25., 27. és 28-án. Zsablyán október hó 13., 15. és 16-án. Tütelek október hó 18., 20. és 21-én. Az újvidéki járásban október hó 13., 14., 15., 16., 17., 18., 20., 21. és 22-én. Újvidék városában október hó 23., 24., 25. és 27-én. Az utó ellenőrzési szemle 1902. évi december hó 1-én lesz megtartva a kiegészítő parancsnokság székhelyén Új- vidéken.

Értesítés. A zombori csapatkórház vendéglőszertől ellátására vonatkozó biztosítási tárgyalás 1902. évi szeptember hó 24-én dél előtt 10 órakor a nevezett csapatkórháznál fog megtartatni. A közelebbi feltételek a Buda- pesten 1902. évi aug. 24-én kelt hirdetmény- ből, továbbá a hadtest kerület összes hely- örségi és csapatkórházainál, valamint a cs. és kir. IV. hadtest hadbiztosságánál meglevő feltételi füzetekből vehetők ki.

Eljegyzés. Schaffer Gyula karavukovai tanító eljegyezte Aschenbrier Vilma kisasz- szonyt B. Doroszlórol.

Gyorsvonatok gyorsítása. A magyar államvasutak igazgatósága azt tervezi, hogy a gyorsvonatokat gyorsítani fogja. Sebességüket megnöveli óránként 100 kilomé- terrel. E végből érdekes kísérletek történnék most a Máv. ktlübböző vonalain gyorsvonat lokomotivokkal. Négy gépet próbáltak ki fokozott sebességgel úgy, hogy a gyorsaság végre nagyobb volt száz kilométernél. A próba kitűnően sikerült, sem a gépeken, sem a pályán a kísérlet után elváltozásokat nem találtak és a közlekedés biztonsága teljes.

Fürdés után
Kellemetlen meglepe- tés érte f. hó 4-én Stutz Béla bezdáni gyógy- szereszt. Rendes szokása szerint egyik szom- szédjának kertje alatt szokott fürödni, miután a „közegészségügyi viszonyok” Bezdanban még (!) nem követelik meg a rendes fürdö- házat, hát csak úgy more patrio — a szabad kanálisan. A mondott nap estéjén is szépen levetkőzött a hűs fűzesben, rubáit pedig fel- akgatta a közeli léckerítésre és azzal bele- vetette magát az tüdítő bullámokba. Amikor vagy két órai fürdés után a partra lépett és az öltözködéshez látott, a legnagyobb, de egyszersmind a legkinosabb meglepetésére azt tapasztalta, hogy zsebei türesk, pedig a fürdés előtt meglehetősen telve voltak. Volt a zsebekben egy terjedelmes pénztárca, gyű- rűk, melyeket fürdés előtt levetett, arany óra és egyéb értékes apróság. Első pillanatra, azt hívén, hogy azok véletlen kiszóródtak, a fürdés helyén és környékén keresgélni kezdett, de hiába. A keresésre figyelmessé lett két asszony, akik a közelben mostak. Rögtön előjöttek s midőn Stutz előadta az esetét, figyelmessé tették ama körülmenyre, mely szerint rövid idő előtt egy síheder fiu ödöngött a rubaemű körül, akit pár pillanot mulva futni láttak a közeli mészégető felé. Stutz gyógyszerész a tökkel a mondott helyre sietett, ahol szerencsére hosszas keresés után sikerült az értéktárgyakat és a pénzt, el- dugva, hiány nélkül megtalálni. Rögtön je- lentést tett a csendőrségnek, ahol nyomban egy járőr ment ki a tettes kipubatólására. Felóra mulva már megkerült a tolvaj egy bezdani iparos 13 éves fiának személyében, aki rövid idő mulva töredelmes vallomást tett. A jószívű gyógyszerész kérelmére — kinek ez a fürdés közel 600 koronájába ke- rülhetett volna — a fiut átadták apjának, méltó fenytítés alkalmazása végett. Tanulság e kalandból az, hogy ne vigyünk fürdéshez mást — mint az ántret!

M. Á. V. A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1903. évben sztkészes 21000 q kóolaj szállítására nyilvános pályázatot hirdet. A szabályszerűen kiállított ajánlatokat 1902. szeptember 19. déli 12 óráig fogadja el a máv. anyag- és leltár-beszerzési szak- osztálya. Banaupénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5%-át kell legkésőbb 1902. szept- ember 18. déli 12 óráig letenni a máv. köz- ponti főpénztárául. A szállításra vonatkozó részletes módozatok az ajánlati felhívásban foglaltatnak, melyet a fentnevezett szakosz- tály ingyen ad ki az ajánlatot tenni szán- dékozónak.

Ellopott gyermek. Ma már a ko- médiások nem lopott gyermekkel keresked- nek és a cigányoknak is elég a maguk gye- reke, mégis Zsebelyen a minap egy cigány- asszony ellopta Cibulka állomásfőnök két éves leánykáját. A kis baba ott játszott a ház előtt, ahonnan egy őrizetlen pillanatban az arra kódorgó cigányasszony elvezette. A kétségbeesett szülők mindenfelé keresték gyermeküket, míg végre az apa rábukkant egy füres pajtában. A cigányasszony a gyer- meket épp akkor öltöztette át cifra rongyaiba és nem csodálni való, hogy az elkeseredett apa a cigányasszonyt kegyetlenül eltángálta. A gyermeknek arany fülbevalót is kiszedte már a cigányasszony, a kit letartóztattak és átadták a csendőröknek.

Beteg állatok. Bács Szent-Tamásról írják: Közsegünkbe a mult havi temesvári vasárról a száj- és körömfajást behurcolták. A beteg állatok hatósági zár alá vétettek s intézkedés történt, hogy az összes szarvas- marha, jub, kecske és sertés állomány pon- tosan összeírassék. A vizsgálat folyik, még

pedig elég kedvező eredménnyel, mert eddig csak két szállítás van befertőzve. A száj- és körömfajás Csurog községben is fellépett. minek folytán Csurog, valamint szomszédos községei is zár alá lettek véve. — Ugyanitt említjük meg, hogy a vármegye alispánja a szarvasmarhák, jubok és sertéseknek az or- szágos és heti vásárookra való felhajtását az egész vármegye területére nézve meg- tiltotta.

Halál fürdés közben. F. hó 5-én Bukinaty Vászsa begecsi lakos Múica nevű 14 éves leánya Begecs alatt a Dunában fűrdött, miközben a víz elsodorta és nyomtalanul eltűnt, a vele volt Zsivánetz Katica 15 éves leány tétlenül nézte barátnöje halállal való vívódását, de barátnöje segélyére nem mehetett, mert uszni nem tud. Nevezett leány szülői siránkozva kerestetik a Duna mélységében egyetlen leánygyermekük holttestét, a mi ezideig feltalálható nem volt.

Peronospora. A szőlőtulajdonosok figyelmét költi föl az a hiradás, hogy az ország több helyén a peronospora és liszt- harmat, ez a két gyorsan szaporodó s ter- jedő szőlőbetegség föllépett. Darányi földmi- velésügyi miniszter fölhívta a gazdasági tudósítókat, hogy ha a gazdák valamely oly szőlőbetegséget észlelnének, amelynek fölis- merésében bármely kevéssé kétségbe lenné- nek, a gyanus megbetegedési tüneteket mu- tató szőlőkből a termelők jól fölfogott érde- kében és mielőbbi tájékozás végett küldjenek megvizsgálás és a betegség megállapítása céljából szőlőpróbákat a központi szőlészeti kísérleti állomás és ampelologiai intézet igaz- gatóságának Budapestre I. ker. Attila-utca 10. Az intézet megállapítván, hogy mely betegség föllépéséről van szó, — azonnal intézkedni fog, hogy e betegség ellen való sikeres védekezés megtörténjék.

Ajánlkozás. Községi írnoknak ajánl- kozik 32 éves, középiskolákat végzett, szerb és német nyelvet beszélő, kitűnő bizonyítvá- nyokkal rendelkező a jegyzői és anyakönyvi teendőkbén jártas, magános egyén. Esetleg kíségitőnek is ajánlkozik. Cim: D. 1902. Poste restant Zombor.

A községi tisztviselők érdekében.

A „Bácska” folyó évi augusztus 15-iki számában „Községi rendőrségünk érdeké- ben” cím alatt egy cikk jelent meg, melynek írója emberbaráti szeretettől át- hatva, méltányolja a községi rendőrség szol- gálatait s felhívja a községeket, hogy a rend- őrséget — tekintettel annak annyi veszélylyel járó működésére — az országos gazdasági munkás és cselédségélypénztárnál biztosítsák, hogy ez által magának a rendőrnek munka- képtelensége esetén tisztességes megélhetési módot, halála esetén pedig családjának némi segélyt nyujtsanak.

Bács Bodrog vármegyében az első, Ma- gyarországon a hatodik Ó-Kanizsa közönsége volt az, mely ezen felhívást megelőzve, kép- viselőtestületének 1901. évi június hó 21-én tartott közgyűlésében 187. jegyzőkönyvi sz. a. hozott egybangu határozatával, a humánus intézményt pártolva, 17 községi rendőrt és 16 községi szolgáját 281 kor. 60 fillér 1901. év második felére esedékes tagsági díjnak a közpénztárból lett befizetésével az országos gazdasági munkás és cselédségélypénztárnál biztosította; a szegény munkások és cselédek beiratási díjaira 150 korona összeget fizetett s ezenkívül 50 korona bektüldésével a segély- pénztárnak alapító tagja lett. Követésre méltó példa gyanánt évi költségvetésébe azóta a

községi rendőrség és szolgazemélyzet segélypénztári tagsági díjainak fedezésére 400 kor, a segélypénztár segélyezésére pedig 200 korona összeget vett fel; továbbá a rendőrséget a „Rendőri segélyalap“-ból a Nemzeti baleset biztosító részvénytársaságnál baleset ellen évi 74 korona díjjal biztosította.

Van a társadalomnak egy osztálya, mely szorgalommal, becsülettel, mindenkitől észrevétlen végzi az ő napi munkáját, sokszor kora reggeltől késő estig, fáradságához mérten kevés, állásának meg nem felelő, más osztályok jövedelmét és javadalmazását tekintve, a napszamoséval egyenlő díjazásért. Ez a községi tisztviselők osztálya.

Ez az osztály rendes körülmények között nem ker, nem könyörög; ha végső szűkségben segélyért folyamodik, ezt családjaért teszi. De miért is kérne, miért is panaszkodnak helyzetéről, mikor senki sem hallgatja meg. Pedig sok oka volna a panaszra! Ügyes-bajos dolgában pártfogót alig talál. S így magára van hagyatva, senki jólétéről, könnyebb megélhetési módjáról, vagy betegsége, munkaképtelensége esetén róla s családjáról nem gondoskodik.

Az utolsó béresről, a napszamosról, az iparos segédéről, a rendőről, az állami hivatal-szolgától fel a miniszterig szép hazánkban mindenkiről van gondoskodva szentesített törvénynyel, csak épen a községi tisztviselőkről nincs. Munkaképtelensége esetén mindenki gondoktól menten élhet, csak a községi tisztviselő nem. Halálesetén nyugdíjjal, segéllyel mindenkinek családja biztosítva van a megélhetésről, csak épen a községi tisztviselőké nincs! És miért épen ezeké nincs? Nem polgárai ezek a magyar hazának? Nem működnek ezek közre szakszert munkásságuk által a magyar nemzet jólétén s ebből kifolyólag a magyar haza nagyságán és felvirágzásán?

Hiszen a községi orvos, mérnök, állatorvos, aljegyző, könyvelő, nyilvántartó, irnok, végrehajtó, kézbesítő stb. hivatalos állásukból kifolyólag kötelességeket teljesítenek s a ki kötelességét pontosan, hiven teljesíti, az mint jó hazafi, eleget tesz állampolgári hivatásának, egy szemérről hozzájárul hazája és nemzetének nagyságához. És mégis mit látunk? Azt, hogy előnyben részesül az állam részéről a társadalomnak minden osztálya, csak a számot tevő községi tisztviselők serege nem. A magyar parlamentben minden osztály ügyének van lelkes szószólója, támogatója, csak a községi tisztviselők osztályának nincs. Nem volt még ember, aki felvetette volna a kérdést, hogy ha a különböző szakokra megválasztott községi tisztviselők munkaképtelenek lesznek, mi történik velük? s ha elhalnak, mi lesz családjukkal?

Pedig megérdemelné ez az osztály, hogy sok honatya részéről nagyobb figyelemben részesülne.

Hogy a községi tisztviselők helyzetét némileg megvilágítsam, néhány példát hozok fel a mindennapi életből.

A községi orvos tanulmányához mérten kevés fizetésben részesül. Ez a fizetés, mely 1000—1600 koronáig tehető, arra talán elég, hogy tisztességesen lehet belőle élni garçon embernek, de családos embernek nem. És mégis élnie kell belőle a családos embernek is nagy beosztással és sok nélkülözéssel. Ebből a fizetésből gyermekeket neveltetni — pláne vidéken — s még élni s rubázkodni belőle — valósággal művészet. A praxis keveset hoz, mert a mi néptünk, ha beteg, akkor hivat orvost magához, mikor már csak az Isten

segíthet rajta. A vagyongyűjtes tehát ki van zárva, mely az orvosnak későbbi korban nyugalmas életet biztosítva s bekövetkezendő halála esetén családját a nyomortól megmentené.

A községi aljegyző, a kinek fizetése 800—1000 koronáig terjedhet, ha az Uristenen, oklevelén és szorgalmán kívül más protekciója nincs: elaljegyzősködhetik egész életén át. Tegyük fel, hogy az aljegyző beteggé lesz, mi történik vele? A községi képviselőtestület bizonyos ideig, mondjuk, egészsége helyreállításáig, fél évig, egy évig utalványozza fizetését a közpénztárból s ezen fizetésből fenntarthatja magát, családját, fizetheti az orvost és patikát; de ha tovább lesz beteg, vagy máskülönben lesz munkaképtelen, mi történik akkor? A fizetéstől elesik s embertársai jószívűségére lesz utalva. Mellekjövedelméből nem takaríthat magának, mert az az elemi szűkségletek fedezésére is kevés s így tengeni, nyomorogni kénytelen. És ha elhal, mivé lesz a kenyérkereső nélkül maradt özvegy, mivé lesznek a gyermekek? Hova fordul segélyért a család, a melyért küzd, szenved a tisztviselő s ki segít rajta?

A községi irnok 6—800 kor. fizetésért egész életén át végzi a gépies munkát minden remény nélkül arra nézve, hogy helyzete javuljon. Ezen fizetésből teng családjával együtt. Szórakozásra nem is gondol, örül, ha élelemre s olykor-olykor egy egy darab rubára telik. A társadalom elvárja pedig, hogy ő és családja tisztességes rubázatban járjon, sőt megszólják, lenézik, ha nem abban jár, — mert manapság a ruba is teszi az embert — de nem adja meg a módot hozzá s elnézi, hogy a tisztviselő adósságot adósságra szaporítson. És szaporít, mert azt józan észszel lehetetlen elképzelni, hogy 6—800 koronás fizetést tisztviselő családjával együtt adósság nélkül éljen s tisztességesen rubázkodjék. Ha nem csinál adósságot, akkor bekövetkezik ama megbotránkozató dolog, hogy némelyik szobalány szebb, divatosabb öltözetben jár, mint a tisztviselő felesége.

Itt felülmulja a képzeletet, mi történik a családdal, ha az apa beteggé vagy munkaképtelenné lesz, vagy pedig elhal.

De elég legyen a példákól, félek, hogy epébe mártott tollal fogom a többit megírni.

Az állam és a megye tisztviselőit azok állása és munkásságához mérten tisztességesen díjazza, kedvezményekben részesíti s gondoskodik családjukról is. A községi tisztviselők azonban figyelmen kívül vannak hagyva. — Pedig itt volna már az ideje, hogy ezen osztálynak, mely közvetlen a községnek, a vármegyének, közvetve az állannak is dolgozik, jólétéről, fáradságos munkája után gondoskodva legyen.

Ideje volna állami kezelés alatt álló, törvényen alapuló községi tisztviselői nyugdíjintézményt létesíteni, mint a jegyzői és tanítói nyugdíjintézmények létesítettek.

Járulna hozzá a nyugdíjalaphoz bizonyos összeggel az állam — hiszen a községi tisztviselők mindnyájan adófizető polgárok — járulnának hozzá a vármegyék, a községek; járulnának hozzá az állásukra életfogytiglan megválasztott köztisztviselők s akkor egy szép összeg állana rendelkezésre, melyből a munkaképtelen tisztviselők s azok családjai segélyezhetők lennének.

Nem is olyan nagy összeg kellene az állam, a vármegyék, a községek részéről a hozzájáruláshoz; a tisztviselői kar maga terem-

tené meg az alapot, csak állami vagy vármegyei kezelés alatt álljon az.

Szivesen járulna fizetési arányához mérten minden községi tisztviselő az alaphoz. Megvonná magától, megvonná családjától a szükséges díjakat, hogy öreg napjaira vagy munkaképtelensége esetén ne lenne mások jószívűségére szorulva. Örömmel tenné azért is, hogy bekövetkezendő halála esetén családja a nyomortól megmentve legyen. Akkor tudná a községi tisztviselő miért dolgozik s örömmel dolgoznék, mert látná fáradozásának megérdemelt jutalmát, s azt vagy maga, vagy családja élvezné is.

Altalános szükség ilyen nyugdíjalap létesítése. Ez volna aztán humánus intézmény.

Tisztelettel felbivom tehát az érdekelt községi tisztviselői kart, hogy a saját jól felfogott érdekében a községi képviselőtestületek által a vármegyéknél hasson oda, hogy a nyugdíjgy állami vagy vármegyei intézmény legyen s az állam, a vármegyék, a községek, a tisztviselők hozzájárulásával a „Községi tisztviselői nyugdíjalap“ mihamarább létesíttessék.

Meggyőződésem, hogy Bács-Bodrogh vármegye főispánja, Latinovits Pál ur magáéva teszi a községi tisztviselők ügyét s illetékes helyen szót emel a nyugdíjalap létesítése tárgyában és ismerve a közügy érdekében mindenkor kifejtett munkásságát, rajta lesz, hogy Magyarország vármegyei között Bács-Bodrogh vármegye legyen az első, a mely községi tisztviselőiről emberbaráti szeretettel gondoskodik.

Ó-Kanizsán, 1902. évi szept. 1.

Gajó István,
községi számvivő.

HIRDETÉSEK.

3084. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetés.

Bács-Topolya községben megtrútt évi 500 korona javadalmazással egybekötött 5. és 7. sz. lovasrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik; felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a keresztlevel, katonai igazolvány, orvosi bizonylat és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt saját kezűleg irt kérvényüket **1902. évi szeptember hó 25-ig** az előjáróságnál annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy a megválasztandó egyén ruházatát sajátjából köteles fedezni, lótarásról önmaga gondoskodik.

Kiszolgált altisztek és 2 esendőrségnél szolgált egyéneknek előny biztosítottatik.

Bács Topolyán, 1902. szeptember 8-án.

2—1

Előjáróság.

4179/kig. szám.

Pályázati hirdetés.

Plávna községében lemondás folytán trescedésben levő irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi szeptember hó 20-ig** benyujtsák.

Az irnoki állással előleges havi részletekben fizetendő 600 korona évi és esetleg 40 korona anyakönyvvezetőhelyettesi tiszteletdíjjal van egybekötve.

Német-Palánkán, 1902. augusztus 29-én.

Hipp Dezső,
főszolgabíró.

arányához mér-
s az alaphoz.
családjától a
napjaira vagy
lenne mások
el tenné azért
la esetén esa-
legyen. Akkor
ért dolgozik s
fáradásának
gy maga, vagy

nyugdijalap
nus intézmény.
t az érdekelt
gy a saját jól
képviselőtestü-
sson oda, hogy
megyei intéz-
vármegyék, a
járulásával a
"mihamarább

Bács-Bodrogh
ál ur magáévá
vét s illetékes
lap létesítése
gy érdekében
át, rajta lesz,
között Bács-
első, a mely
ati szeretettel

pt. 1.
ó István,
gi számvivő.

ény.

megtrüfált évi
tybekötött 5.
nnel pályázat
k, kik ezen
keresztlevél,
at és erkölcsi
közleg irt
ember hó
l is inkább
ó kérvények

mény.

adás folytán
ezennel pá-
tákat, hogy
folyó évi
ujtsák.
havi részle-
vi és esetleg
lyettesi tisz-
szeptember 29-én.
Dezső,
gabiró.

Elegáns garçon szoba

tágas, 2 ablaku, külön bejárat, a belvárosban vagy ehhez közel, katolikus uri családnál állandó időre kerestetik. Ajánlatok e lap kiadóhivatalához szóbelileg, — vagy levélben küldendők. 2—1

27. szám.

II—1902.

KIHÍRDETÉS.

A rigyiczai anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezetője kihirdeti, hogy:

1. Obradovits György, ki családi állapotára nézve nőtlen és a kinek vallása görög keleti, állása (foglakozása) végzett görög keleti szerb teológus, lakóhelye Karlovicz, születési helye Karlovicz, ideje 1877. évi május hó 5-ik napja s a ki Obradovits Vitályos és Nesztorovits Lyubának fia.

2. Jankovits Angyalka (Angelina), ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása gör. kel., állása (foglakozása) háztartásbeli, lakóhelye Rigyicza, születési helye Rigyicza, ideje 1879. évi augusztus hó 10-ik napja s aki Teofánovits Paulinának leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhivatnak mindazok, akiknek a nevezett házasságra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési helyi községi elöljáróság (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsek be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Rigyiczán és a „Bácska” című hírlapban. Kelt Rigyiczán, 1902. évi szeptember hó 10-ik napján.

Grosser Géza,
anyakönyvvezető.

Hirdetmény.

Nagyméltóságu Tallian Béla ur Máriatelepi 100 holdas gyümölcsfa iskolájában a folyó év őszén százezekre menő különféle nemes gyümölcsfak kerülnek eladásra

Ugyanott két millió különböző gyümölcs alany és kerítéshez sövény olesó árakon kapható.

3—1

Az intézőség

Török-Kanizsán (Torontálmege).

Részletes árjegyzék bérmentve küldetik.

9882 szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásába kebelezett Kovil Szentiván községében üresedésben levő II. od. irnoki állásra pályázatot hirdetek s felhivom a pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám folyó hó 30-ig bezárólag annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az állás javadalmazása évi 600 korona készpénz.

Titel, 1902. szeptember hó 4-én.

Szemző János,

3—1

főszolgabíró.

Eladó ház.

A bezdáni utcában 332. összeirási szám alatt fekvő s néhai Simits Jánosné hagyatékához tartozó lakóház a hozzá tartozó 360 □ öl udvar és kerttel együtt 1902. évi szeptember hó 14-én délelőtt 10 órakor a zombori kir. közjegyzői irodában nyilvános árverésen eladatik.

7874. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásába kebelezett Vilova községében elhalalozás folytán üresedésbe jött jegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi október hó 6-án d. u. 5 óraig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Az állás javadalmazása 1200 korona készpénz fizetés és természetbeni szabad lakás.

Titel, 1902. szeptember hó 4-én.

Szemző János,

3—1

főszolgabíró.

3941. szám.

tkvi 1902.

Árverési hirdetmény.

A b. almási kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint dr. Hirmanu Ferenc t. ügyész által képviselt Bács-Bodrogh vármegye árvapenz-tára, mint az almási árvatár jogutódja javára Kéhl Pálné szül. Walter Erzsébet almási lakos ellen az árverés 4730 korona tökékövetelés, ennek 1899. évi július hó 10. napjától járó 8% kamatai, 30 kor. ezuttali és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. c. 144. és 146 §-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén levő B. Almás község 2341. tjkvében A. I. 1469/a, 2478/b, 3613/b, 4429/b és 2308/7/a br. sz. a. foglalt ingatlanokra 1238 korona becsárban ezennel elrendeltetik és annak kebelbeli árverési helyiségben leendő megtartására 1902. évi szeptember hó 24. napjának d. e. 10 óraja kitűzetik, mely alkalommal a jelzett ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladhatni fognak.

Árverezők tartoznak a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltótnak átadni.

Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben és pedig az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a másodikat 60 nap, a harmadikat 90 nap alatt, az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 5% kamatokkal együtt a szabadkai m. kir. adóhivatalba befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni.

B. Almás, 1902. június 18. án.

A b. almási kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

1618. szám.

kig. 1902.

Árlejtési hirdetmény.

Katymár község beltéri iskolájának újbóli fedési munkáját biztosítandó, alulírt községi elöljáróság f. évi szeptember hó 14-én d. u. 4 órakor Katymár község-házánál nyilvános szóbeli árlejtést tart.

A szóban forgó munka költségei 6846 kor. 75 fillérinyi összegben irányoztatnak elő. Vállalkozni szándékozókat kötelesek az árlejtés megkezdése előtt az előirányzati összegnek 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban bánatpénzzel letenni.

Az árlejtési feltételek, egy a jövőhagyott építési terv és költségvetés a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekintethetők.

Katymár, 1902. szeptember hó 6-án.

Jordán Béla, Berger János,
jegyző. bíró.

Felhivás!

Rendelkezésére állók azoknak, kik meg akarják tanulni a francia nyelvet, vagy akik ismereteiket ezen a téren társalgás útján tökéletesíteni akarják.

Jól és olcsón dolgozom, mert nemcsak fizetést, de tisztességet is akarok szerezni.

Zombor, 1902. szeptember havában.

De Cupère Achille

francia nyelvmester,

Erzsébet-körút 103. szám.

3—2

4988. sz. kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Rém községben üresedésben lévő községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhivom a folyamodni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi szeptember hó 15-éig bezárólag nyujtsák be, mert az elkésve érkezettek figyelmen kívül fognak hagyatni. Az irnoki állás évi javadalmazása 730 korona előleges havi részletekben.

Bács Almáson 1902. évi augusztus hó 25-én.

Szutrély,
főszolgabíró.

2—2

3052 szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebelezett Bezdán nagyközségnél előléptetés folytán üresedésbe jött és évi 600 korona fizetéssel javadalmazott községi II. od. irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek, felhivatnak az állást elnyerni óhajtók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket és 4 gimnázium vagy ezzel egyenrangú tanintézet elvégzését igazoló bizonyítvánnyal együtt alulírottához folyó évi szeptember hó 25-éig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Zombor, 1902. augusztus hó 25-én.

Tárczay,
főszolgabíró.

2—2

882. szám.

1902.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1902. évi V. 778. számú végzése következtében dr. Lovrich István budapesti lakos ügyvéd által képviselt Haasz és Czjzek budapesti cég javára Scherer Ferenc zombori lakos ellen 323 kor. 95 fil. és járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1095 koronára becsült különféle üvegneműek, kávé és mosdó készletekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság V. 778/6. 1902. sz. végzése folytán 123 kor. 95 fil. hátralékos tökékövetelés, ennek 1901. november 1-ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 81 kor. 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban adós üzletében leendő eszközzésére 1902. évi szeptember hó 25-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozókat oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1902. szeptember hó 3-án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy az őrszi idény beálltával üzletemet mindennemű 2-1

kül- és belföldi szövetekkel

beraktároztam és a melynek megtekintésére a n. é. közönséget bátor vagyok felhívni.

Megrendelések a legjutányosabb árak mellett eszközöltnék.

Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva, szives megrendeléseiket várva, maradok

kiváló tisztelettel

MIHELITS JÓZSEF,
férfiszabó.

ZOMBOR, CORSO, JAKOBTSITS-féle HÁZ.

* * * * *

Egy teljesen felszerelt KENDERPUHÍTÓ eladó. — Bővebbet: „Ertl és Schwerer I. hódsághi henger-malom“ cégnél lehet megtudni. 3-2

* * * * *

Egyéves önkénteseknek,

valamint füzöllőknek egyenruhát teljes felszereléssel, továbbá mindennemű egyen- és polgári ruhát jutányosan készit, illetve szállit, valamint javításokat olcsón és pontosan elfogad

Knippl János,

8-7 polgári és egyenruha szabó
Zombor, bajai-utca a nagyszerbtemplom mellett.

Egy teljesen jókarban levő ZONGORA azonnal eladó — Popovits István kir. adótárnoknál
3-2 Bács-Kula.

Elegáns kiállítású és kiténő rendszer szerint készült (Geburth-féle) alig használt

szénkályhák

és egy

wertheim - szekrény

jutányos áron azonnal eladó Zarándok-utca 103. sz. a.

KEIL-LAKK

legkiténőbb mázólo-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára 2 kor. 70 fill. — 1 kis palack ára 1 kor. 36 fill.

Szagtalan

padló-viasz „Gloria“

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására.
1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 doboz ára 90 fillér.

Mindenkor kaphatók:

8-5

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

129. szám. 1902.

Pályázati hirdetés.

Az apatin szöntai ármentesítő és a szönta-apatini lecsapoló társulat egyetértőleg a monostorszegh-apatini ármentesítő és belviz-szabályozó társulat, valamint a kupuszina lecsapoló társulat a vezetőségük alatt előforduló nyilvántartási, számadási és összes írásbeli teendők elvégzésére rendszerezített

titkári állásra

ezennel pályázatot hirdet.

Az állással összesen 2000 korona évi jövedelmezés jár. Pályázni szándékozók, kik 40 évnél nem idősebbek, a magyar és német nyelvet úgy szóban mint írásban teljesen bírják, esetleg rajzolni tudnak, felhívtnak, hogy sajátkezűleg írott pályázatukat, valamint képesítésükről és eddigi alkalmazásukról szóló bizonyítvány másolatokat legkésőbb **folyo évi szeptember hó 15-ig** alulírott hivatalnál annál is inkább nyújtsák be, mert később érkező pályázatok figyelembe vétetni nem fognak. Véglegesség egy évi sikeres működés után.

Apatin, 1902. augusztus hó 26 án.

Az apatin-szöntai ármentesítő társulat
3-3 **igazgatósága.**

Két jó házból való fiu tanoncul felvétetik Weidinger S. és Zs. kereskedésében Zomborban. 3-3

Egy jó házból való fiu **TANONCUL** felvétetik Pock László üveg- és porcellán kereskedésében Zomborban. 3-2

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a m. t. megrendelő közönség szives tudomására hozni, hogy

női ruhakészítő termemet

a LIPPERT-féle házból (Zrinyi utca) az ENGUSZ-féle (Dob utca 245. sz.) házba helyeztem át.

Együttal értesitem a m. t. megrendelőimet, hogy női ruhakészítő termem

ENGUSZ ANNA műtermével egyesültt s azt tovább nevem alatt fogom vezetni.

Főtörökvésemmel mindig oda fogok hatni, hogy a m. t. megrendelőimet a legpontosabban és a legszolidabb árak mellett kiszolgálhassam. Kérem engem új műtermemben felkeresni és becses megrendeléseikkel megtisztelni.

Kiténő tisztelettel

DRAXLER LAJOS,

4-2 női ruhakészítő
ZOMBOR, Dob-utca 245.

ISPÁNOVITS MÁRK

A LEGUTJABB KÜLFÖLDI GÉPEKKEL BERENDEZETT

MŰ-, SELYEMPESTŐ ÉS VEGYÉSZETI RUHATISZTÍTÓ

ZOMBORBAN,

A MAGYAR KIRÁLYI POSTA ÁTELLENÉBEN.

T. C.

Midőn 1902. évi február 20-ika óta fenálló mű-, selyemfestő és vegyészeti ruhatisztító intézetemet a nagyérdemű közönségnek ismételtelen becses figyelmébe ajánlom, egyszersmind köszönetemet fejezem ki azon kegyes pártfogásért, a melyben engem eddig részesített, valamint eddig, úgy ezután is főtörökvésem oda fog irányulni, hogy kifogástalan munkám és jutányos árszabásaim által teljes megelégedéstüket kiérdemeljem, hogy ezáltal is üzletem jó hírnevét terjesszem.

Elfogadtatnak mindennemű festésre és tisztításra: férfi ruhák és bármily gazdagon díszített női ruhák, egyházi öltönyök, tisztí egyenruhák, gyermekruhák egészben vagy szétfejtett állapotban, továbbá himzések, csipkék, asztalfutók, ág- és asztalterítők, butorszövetek, csipke- és tunisz-függönyök, mindenfélék úgy festetnek, mint tisztítatnak, vattázott szövetek és paplanok, napernyő, keztyűk, végre arany-, ezüst- és gyöngyhimzések.

Minden bármily folttól vegyileg tisztítatik és teljesen felújítatik.

12-3

Kérem a címre figyelni.

Kiténő tisztelettel

ISPÁNOVITS MÁRK,
kelmefestő és vegyítisztító.